

WILNO W GDAŃSKU - PROGRAM szczegółowy Z OPISAMI WYDARZEŃ

---

piątek, 4 października 2024

• IKM, Targ Rakowy 11

15.00 – 22.00 - FILMOWA RETROSPEKTYWA MARIJI KAVTARADZE / POKAZY FILMOWE

Marija Kavtaradze – reżyserka i scenarzystka, znana z subtelnych i emocjonalnych dzieł filmowych. Najnowszy film reżyserki pt. „Powoli” (2023) był litewskim kandydatem do Oscara i został wyróżniony na festiwalu w Sundance.

15.00 Świąty (2016) reż. Andrius Blaževičius , 1h 36m

MIEJSCE: IKM, Targ Rakowy 11 - Audytorium

Prowincja Litwy, rok 2008. Miasteczko tkwi w marazmie typowym dla krajów postsowieckich. Tu nie jest łatwo żyć: w ciągłej presji społecznej i religijnej, niepewności, w czasach ekonomicznego kryzysu. Vytas traci pracę w fabryce, ze znalezieniem kolejnej ma problemy. W kryzysie jest także i jego męskie poczucie sprawczości. Film był hitem frekwencyjnym litewskich kin.

17.00 Powoli (2023) reż. Marija Kavtaradze , 1h 48 m

MIEJSCE: IKM, Targ Rakowy 11 – Audytorium

Jak kochać, nie pożądając? Subtelny film o namiętności i pasji – choć jeden z bohaterów jest osobą aseksualną. Elena i Dovydas, tancerka i tłumacz języka migowego – ciało to ich podstawowe narzędzie w komunikacji, służy do ekspresji emocji. To historia o poszukiwaniu nowego modelu relacji i intymności, na swoich zasadach, wbrew zastanym schematom.

19.00 SUBTELNIE I MINIMALISTYCZNIE CZYLI MARIJA KAVTARADZE I LITEWSKIE KINO – DYSKUSJA Z PUBLICZNOŚCIĄ

Prowadząca: Kaja Klimek – edukatorka, tłumaczka, krytyczka filmowa i popkulturowa

MIEJSCE: IKM, Targ Rakowy 11 – Audytorium

Rozmowa po seansie „Powoli” o złożoności relacji międzyludzkich i subtelnych emocjach przedstawionych w filmie, o litewskim kinie oraz filmografii artystki.

Kaja Klimek – edukatorka, tłumaczka, krytyczka filmowa i popkulturowa. W internecie znana jako Kajutex. Nieustannie dyskutuje o filmach i serialach – z widzami, twórcami, krytykami, studentami, dziećmi i młodzieżą w ramach programów edukacji filmowej.

20.00 Summer Survivors (2018) reż. Marija Kavtaradze, 1h 31m

MIEJSCE: IKM, Targ Rakowy 11 - Audytorium

Nietypowe kino drogi. Ambitna psycholożka Indre zgadza się przewieźć dwójkę pacjentów do kliniki psychiatrycznej na wybrzeżu. Paulius — otwarty, młody mężczyzna przechodzący maniakalny epizod choroby dwubiegunowej – to kompletne przeciwieństwo introwertycznej Juste. Słodko-gorzka opowieść o nadziejach, bliskości, obietnicach i niespodziankach lata.

• **Stacja Orunia GAK, ul. Dworcowa 9**

18.00 „Szczelina” KRISTINA ŠVENČIONYTĖ / WERNISAŻ WYSTAWY

MIEJSCE: Galeria Peron, Stacja Orunia GAK, ul. Dworcowa 9

Kuratorki: **Gretė Tvarkūnaitė, Deimantė Česokaitė**

Koordinacja: **Piotr Sz. Mańczak, Anna Brudzińska**

SZCZELINA jest zazwyczaj postrzegana jako coś negatywnego - wada, którą należy naprawić lub uszczelnić. W tej wystawie jednak, szczelina nabiera bardziej pozytywnych znaczeń - samoświadomości i autoanalizy, otwartości na siebie, akceptacji. Również szczelina, jej nieskończona głębia, może stać się symbolem swoistej medytacji, oczyszczenia, katharsis. Poprzez praktykę artystyczną i osobiste doświadczenia, „Szczelina” otwiera przestrzeń pustki, która ujawnia potencjał w bólu, dając wgląd w to, co leży poza nim. Wystawa zgłębia takie tematy jak: relacja między obserwatorem a obserwowanym, współgranie rzeczywistości i fikcji, napięcie między rzeczywistością a fantazją, konfrontacja z naiwną nadzieją na komunikację, pustka osobistej straty oraz ciężar wstydu. Wernisaż otworzy performans z nawiązaniem do gdańskiej historii języka esperanto. Wystawa będzie miała charakter przeglądu, a centralną rolę pełnić będzie lustrzany obiekt „Demo versio”. *Szczelina* konotuje pęknięcie, potencjalny brak. Prace

zmierzają się z próbą zmiany interpretacji pojęcia. Szczelina poprzez praktykę artystyczną i osobiste doświadczenia otwiera się na medytację i katharsis.

Kristina ŠVENČIONYTĖ – artystka i aktorka, stworzyła ponad czterdzieści ról w litewskim i zagranicznym teatrze i kinie. Jedna z najbardziej znanych twórczyń współczesnego litewskiego performansu. Łączy własne rzeźby-instalacje z tekstami.

18.30 MIĘDZY AKTORKĄ A RZEŹBĄ / SPOTKANIE Z KRISTINĄ ŠVENČIONYTĖ

MIEJSCE: Galeria Peron, Stacja Orunia GAK

prowadząca: Monika Jarząbek

Rozmowa o relacjach: między aktorką a obiektem/installacją, między tekstem a rzeźbą. Czy proces twórczy może być medytacją? Poruszone zostaną wątki dotyczące performansu, jego formy wyrazu oraz istoty tworzenia.

Monika Jarząbek – magistra sztuki, teatrołożka, pedagogożka teatralna, związana z gdańską kulturą instytucjonalną piętnaście lat, aktorka teatrów offowych. Poza teatrem interesuje się historią sztuki.

sobota, 5 października 2024

• Stacja Orunia GAK, ul. Dworcowa 9

10:00 – 19.00 „SZCZELINA” KRISTINA ŠVENČIONYTĖ /WYSTAWA

Kuratorki: Gretė Tvarkūnaitė, Deimantė Česokaitė

MIEJSCE: Galeria PERON

Wystawa potrwa do 31 października

• IKM, Targ Rakowy 11

**10:00 - ŚWIATŁOCZUŁE WILNO / WYSTAWA PLENEROWA FOTOGRAFII
ZE ZBIORÓW MUZEUM NARODOWEGO W GDAŃSKU**

kuratorki wystawy: Maja Bieńkowska, Małgorzata Taraszkiewicz-Zwolicka

MIEJSCE: IKM, plac przed wejściem

Wileńskie fotografie przywędrowały do Gdańska wraz z twórcami i ich rodzinami tuż po II wojnie światowej, podczas przymusowych migracji. Prezentowane na wystawie prace autorstwa m.in. Jana Bułhaka, Bolesławy Zdanowskiej czy Jana Misiewicza przedstawiają ważne dla Wilnian przestrzenie: pejzaże miejskie i podmiejskie, zwyczaje i życie codzienne. Niektóre fotografie stworzono w malowniczej estetyce piktorialnej. Wszystkie przypominają o związkach Gdańska i Wilna.

Maja Bieńkowska – kulturoznawczyni, fotografka, adiunktka w Muzeum Narodowym w Gdańsku. Zajmuje się badaniem związku między fotografią a rzeczywistością, granicami percepcji widzenia fotograficznego oraz komizmem w fotografii.

Małgorzata Taraszkiewicz-Zwolicka – kuratorka wystaw, autorka. Kieruje Działem Gdańska Galeria Fotografii w Muzeum Narodowym w Gdańsku. Interesuje się postawami aktywistycznymi w życiu społecznym i projektami łączącymi historię, pamięć, współczesność.

12.00 ŚWIATŁOCZUŁE WILNO / OPROWADZANIE KURATORSKIE PO WYSTAWIE PLENEROWEJ FOTOGRAFII ZE ZBIORÓW MUZEUM NARODOWEGO W GDAŃSKU

Prowadzące: Maja Bieńkowska, Małgorzata Taraszkiewicz-Zwolicka

MIEJSCE: IKM, plac przed wejściem

13.00 „PROFESJONALIŚCI I MIŁOŚNICY. WYBRANI POLSCY FOTOGRAFOWIE WILNA ZE ZBIORÓW MUZEUM NARODOWEGO W GDAŃSKU” MAJA BIEŃKOWSKA, MAŁGORZATA TARASZKIEWICZ-ZWOLICKA / WYKŁAD

MIEJSCE: IKM, Pracownia, parter

O motywacjach i karierach fotograficznych indywidualności Wilna opowiedzą muzealnicy na co dzień pracujące z kolekcją. W zbiorach gdańskich znalazły się tysiące fotografii pamiątkowych i profesjonalnych poświęconych Wilnu. Ich autorami byli zarówno jego mieszkańcy, jak i wysokiej rangi artyści ze Stanisławem Filibertem Fleurym, Janem Bułhakiem, Kazimierzem Lelewiczem czy Bolesławą i Edmundem Zdanowskimi na czele.

14.30 „JAN BUŁHAK I JEGO UNIWERSYTECKI ZAKŁAD FOTOGRAFIKI ARTYSTYCZNEJ W WILNIE” MACIEJ SZYMANOWICZ / WYKŁAD

MIEJSCE: IKM, Pracownia, parter

Opowieść o fenomenie fotograficznym Wilna, o historii i działalności Zakładu Fotografii Artystycznej, założonego przez Jana Bułhaka w 1919 roku na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie. Był to pierwszy taki zakład na ziemiach polskich i zarazem przelomowy, jeśli chodzi o umieszczenie fotografii pośród innych dziedzin sztuki.

Maciej Szymanowicz – prof. UAM, historyk sztuki specjalizujący się w historii fotografii, kurator wystaw, autor książek i esejów z zakresu historii fotografii. Wykładowca Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.

• IV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego, ul. Na Zaspę 31

15.00 BIESIADA WILEŃSKA. ODDZIAŁ POMORSKI TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW WILNA I ZIEMI WILEŃSKIEJ / SPOTKANIE, WYSTAWA, KULINARIA, KONCERT

Koordynacja: Oddział Pomorski Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej

Koncepcja: Bożena Kisiel, Bożena Radłowska-Szymkun, Jolanta Rychlik

Międzypokoleniowe wydarzenie z okazji z 35-lecia Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej. Biesiada to okazja do spotkania miłośników i członków Towarzystwa, powspominania oraz uczy przy kulinariach przygotowanych przez uczniów IV Liceum oraz młodzież z Fundacji Świat Wrażliwy - Caffè Aktywni.

Podczas biesiady odbędzie się także koncert zespołu muzycznego IX TET oraz wystawa.

UWAGA! Liczba miejsc ograniczona, wstęp wolny, zgłoszenia udziału: bo.kisiel@wp.pl

IKM, Targ Rakowy 11

16.00 „MITOLOGIA ZNAD NERIS”. KOTRYNA ZYLÉ / SPOTKANIE AUTORSKIE

MIEJSCE: IKM, Pracownia, parter

prowadzący: Tomasz Snarski

Powieść litewskiej pisarki, ilustratorki i graficzki Kotryny Zylé pt. „Siela sumuštniū dėžutėjė” („Dusza w pudełku na kanapki”) została wybrana w 2021 książką roku dla nastolatków. Autorka osadza litewski folklor i mitologię we współczesnym świecie. Jej najnowsza książka „Mylimi kaulai” („Kości, które kochałam”) to pierwsza powieść autorki dla dorosłych. Podczas spotkania będzie można zapoznać się z fragmentami tej powieści przetłumaczonymi na język polski przez Paulinę Ciucką.

Tomasz Snarski – poeta, prawnik, filozof, publicysta, zaangażowany w rozwijanie gdańsko-wileńskich więzi. Mówi o sobie, że jest „gdańszczaninem z wileńskim sercem”.

Stale współpracuje z wileńskimi organizacjami literackimi i społecznymi. Dyrektor artystyczny „Wilna w Gdańsku” oraz kurator artystyczny projektu „Bursztyny Literatury”.

18.00 „LITWA PO LITEWSKU”. DOMINIK WILCZEWSKI / SPOTKANIE AUTORSKIE

MIEJSCE: IKM, Pracownia, parter

prowadzący: Michał Nogaś

Historia Litwy to nie tylko unia lubelska, wspólna walka pod Grunwaldem, „Pan Tadeusz” oraz obowiązkowe zwiedzanie Ostrej Bramy i cmentarza na Rossie. Dominik Wilczewski snuje wciągającą opowieść o splocie przeszłości Litwy z jej współczesnością. „Litwa po litewsku” to wnikliwa i pasjonująca rekonstrukcja historii, opis relacji polsko-białorusko-litewskich.

Dominik Wilczewski – dziennikarz, publicysta, analityk. Publikował m.in. w „Nowej Europie Wschodniej”, „Tygodniku Powszechnym” oraz miesięczniku „Pismo. Magazyn Opinii”. Jest współautorem książki „1938. Najciemniejsza noc jest tuż przed świtem. 80. rocznica nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską a Litwą”.

Michał Nogaś – dziennikarz prasowy i radiowy. Pisze o książkach, rozmawia z ludźmi kultury i sztuki nie tylko o literaturze. Autor książki „Z niejednej półki. Wywiady”, w której znalazł się zapis trzydziestu siedmiu z kilkuset jego spotkań z pisarkami i pisarzami z całego świata.

20.30 BABADAG / KONCERT

MIEJSCE: IKM, Audytorium

Babadag to polsko-litewska formacja postfolkowa działająca między Wilnem, Suwalszczyzną a Warszawą. Eksperymentuje z wątkami muzyki tradycyjnej, nadając im zaskakujące i współczesne formy i brzmienia. Powołana została do życia w Warszawie przez wokalistkę i kompozytorkę Olę Bilińską. Po przeprowadzce na Suwalszczyznę liderka zaprosiła do współpracy trzy siostry Kriščiūnaitė – wokalistki z Wilna.

niedziela, 6 października 2024

- **IKM, Targ Rakowy 11**

**10:00 - ŚWIATŁOCZUŁE WILNO / WYSTAWA PLENEROWA FOTOGRAFII
ZE ZBIORÓW MUZEUM NARODOWEGO W GDAŃSKU**

kuratorki wystawy: Maja Bieńkowska, Małgorzata Taraszkiewicz-Zwolicka

MIEJSCE: IKM, plac przed wejściem

12.00 – 15.00 POEZJA ZNAD NERIS I MOTŁAWY / WARSZTATY POETYCKIE

Prowadzenie: poetki i poeci z Gdańskiego Klubu Poetów

MIEJSCE: IKM, Sala Warsztatowa 1p

Warsztaty poetyckie dla każdego prowadzone przez poetki i poetów z Gdańskiego Klubu Poetów. Będziemy pisać wiersze o Wilnie i o gdańsko-wileńskich tożsamościach.

Gdański Klub Poetów - skupia osoby tworzące i kochające poezję. Działa od dziesięciu lat, organizując konkursy poetyckie, akcje literackie i wiele innych inicjatyw skupionych wokół poezji. Prezeską Gdańskiego Klubu Poetów jest Gabriela Szubstarska.

13.00 „MIŁOSZ NAD MOTŁAWĄ”. MAŁGORZATA CZERMIŃSKA / ROZMOWA

MIEJSCE: IKM, Pracownia, parter

prowadzący: Tomasz Snarski

Rozmowa o związkach Czesława Miłosza z Gdańskiem i różnych miejscach autobiograficznych w jego twórczości.

Małgorzata Czermińska – literaturoznawczyni, profesor. Jest cenioną badaczką zjawiska autobiografizmu i autorką wpływowej teorii pisarstwa osobistego, która przybrała kształt koncepcji trójkąta autobiograficznego, obejmującego świadectwo, wyznanie i wyzwanie. Związkom Czesława Miłosza z Gdańskiem i Pomorzem poświęciła dwie współredagowane książki zbiorowe: „Czesława Miłosza *północna strona*” (2011, materiały międzynarodowej konferencji naukowej na UG) oraz „Miłosz na Żuławach. Epizod z biografii poety” (2013).

15.00 „NERIS, CZYLI WILIA”. JUBILEUSZ 35-LECIA KWARTALNIKA „ZNAD WILII” / SPOTKANIE AUTORSKIE

MIEJSCE: IKM, Pracownia, parter

prowadzący: Tomasz Snarski

Spotkanie autorskie z Romualdem Mieczkowskim oraz prezentacja jubileuszowego wydania kwartalnika „Znad Wilii”, który w tym roku obchodzi 35-lecie istnienia.

Porozmawiamy o poezji i prozie inspirowanej Wilnem, o współczesnym życiu literackim stolicy Litwy, a także o powrotach Czesława Miłosza na Litwę.

Romuald Mieczkowski – wileński poeta, prozaik, dziennikarz i publicysta. Redaktor naczelny kwartalnika „Znad Wilii”, twórca i organizator Międzynarodowego Festiwalu

Poezji „Maj nad Wilią”, Członek Związku Pisarzy Litwy oraz Stowarzyszenia Pisarzy Polskich.

16:00 DOLINA ISSY reż. Tadeusz Konwicki 1h 50 m / POKAZ FILMOWY

MIEJSCE: IKM, Sala Warsztatowa 1p.

Konwicki interpretuje Miłosza, klasyka kina i literatury. Nad rzeką Issą ludzie żyją w półmitycznej rzeczywistości, gdzie losy mieszkańców przeplatają się z mitycznymi istotami. Osią fabularną utworu są historie: małego Tomaszka, tragicznego w skutkach romansu miejscowego księdza i jego gosposi, nieodwzajemnionej miłości pokojówki Barbarki do swojego pana, postępującego szaleństwa leśnika Baltazara.

• **Stacja Orunia GAK, ul. Dworcowa 9**

15.00 -19.00 „SZCZELINA” KRISTINA ŠVENČIONYTĖ / WYSTAWA

Kuratorki: Gretė Tvarkūnaitė, Deimantė Česokaitė

MIEJSCE: Galeria Peron

Wystawa potrwa do 31 października

19 i 20 października

ŚLADAMI GDAŃSKICH WILNIUKÓW / SPACER HISTORYCZNY

Koordinacja: Pomorski Oddział Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej

Koncepcja; Bożena Kisiel, Magdalena Stormowska

Spacery zaplanowano w dwóch etapach

1. Dzielnice - Główne, Stare, Dolne Miasto

2. Dzielnice - Wrzeszcz, Oliwa, Żabianka